

Ročník XVI.

Prvá pôstna nedeľa - (C) 14.februára 2016

týždeň 7.

Páter Gabriel

Pokúšanie Pána

Sme na prahu pôstneho obdobia. Toto obdobie sa nazýva časom obnovy ducha. Chceme žiť v niečom lepšie. No a práve pri tejto snahe sa nám do cesty stavia prekážka: je ňou pokúšanie od zlého. Zlý duch aj nás pokúša.

AKO NÁS ZLÝ DUCH POKÚŠA A AKO MÁME ROZLIŠIŤ, ŽE IDE O NEHO. Zlý duch nás najčastejšie pokúša formou nejakej myšlienky. Zoberme si pokúšanie Ježiša. Aj jemu predkladal rôzne myšlienky: „Ak si Syn Boží, premeň tieto kamene na chleby...“. Spomeňme si na Evu v raji, aj jej ponúkol pokúšenie formou myšlienky: „Ozaj vám Boh zakázal jesť zo stromu poznania? Ale on vie, že keď budete z neho jesť, budete ako Boh...“ Nás pokúša podobne; napr.: „A ozaj ti môže ublížiť tento skutok, veď je príjemný a robí potešenie nielen tebe, ale aj tomu s kým ho konáš...“ Môžeme teda povedať, že na začiatku každého hriechu je „myšlienka“ – zlá, hriešna myšlienka, ktorú nám podsunul zlý duch.

Ako ju však rozlíšime, že je od diabla? Veď všetky tri pokúšania, ktorými bol pokúšaný Ježiš, nevyzerali až tak zle (až na to poklonenie sa mu). Keď zvážime, na akú úlohu sa Ježiš podujímal, tak podľaňnú pokúšaniu, ktoré mu diabol ponúkal, sa Ježišovi ako človekovi muselo zdať veľmi lákavé... Diabol nie je taký hlúpy, aby sa ihneď prezradil, t.j. aby nás navádzal na zjavné zlo! On predstavuje pokúšenie ako niečo dobré, pekné a pravdivé.

Ako teda rozlíšime, že myšlienka je od zlého ducha? Otcovia nám radia, aby sme, obrazne povedané, pred „vrátnicu srdca“ – do ktorého ako do raja chce vniknúť zlá myšlienka – posadili „vrátnika“. Tým vrátnikom má byť bdela myseľ. Vrátnik ma každej prichádzajúcej myšlienke položiť otázku: „Si od našich, alebo od protivníka?“ Nie všetky myšlienky, ktoré nás napádajú, sú od zlého. Otcovia ponúkajú aj akési „základné pravidlo“ na rozlišovanie myšlienok. Keď sa sv. Anton pustovník odobral do púšte, urobil hneď prvú skúsenosť s rozlišovaním myšlienok. Myšlienky možno rozlišovať podľa účinku, ktorý dosahujú. „Strom poznať po ovoci“ (Mt 12,33). *Dobré vnuknutia* dávajú vzniknúť „nevýslovnej radosti, dobrej nálade, odvahe, vnútornej obnove, pevnosti myslenia, sile a láske k Bohu“. *Zlé vnuknutia*, tie naopak prinášajú so sebou „strach do duše, zmätok a rozháranosť v myslení, smútok, nenávisť proti tým, čo konajú pokánie, namrzenosť, súženie, strach zo smrti a nakoniec zlé, nízke túžby, malomyseľnosť k čnosti a nezriadenosť v správaní“. Tohto pravidla bolo zjednodušené do axiomy: „Čo znepokojuje, pochádza od diabla, zatiaľ čo Boh dáva srdcu pokoj.“ Samozrejme, že toto pravidlo nemôžeme uplatňovať mechanicky, na každého človeka. Možno ho uplatniť na toho, kto sa snaží žiť úprimný kresťanský život. Na toho, kto je v stave ťažkého hriechu a kopí hriech na hriech – u tohto človeka sa toto

pravidlo uplatniť nedá. Tam zlý duch naopak vnúka upokojujúce myšlienky typu: „Neboj sa, len hreš, veď aj iní hrešia a Pán Boh je milosrdný, akože by mohol brániť tvojmu šťastiu nejakými príkazmi a zákazmi...“ Takéhoto hriešnika ak vtedy žerie svedomie, ak sa ho zmocňuje nepokoj, tak to spôsobuje dobrý duch.

Naučiť sa rozlišovať myšlienky je nevyhnutné pre toho, kto si chce zachovať čistotu srdca, ale i pre toho, kto si chce zachovať zdravie. Musíme si však pripomenúť, že, človek by sám na rozlišovanie myšlienok nestačil. Preto má prosiť Boha, aby mu daroval schopnosť rozlišovať „duchov“. A teraz si povedzme v skratke:

AKO SA MÁME PROTI ZLÝM MYŠLIENKAM BRÁNIŤ. Prvým krokom je uvedomenie si toho, že zlá myšlienka vo forme pokúšenia nie je hriech. Pokúšenie nie je hriech, a preto ani nemusíme mať pocit viny za to, že nás nejaká zlá – akokoľvek zvrátená – myšlienka napadla.

Ako sa brániť zlým myšlienkam, v tom nám je vzorom Pán Ježiš. Keď ho zlý duch nabádal, aby urobil to a to, Ježiš sa s ním nepúšťal do rozhovoru, ale ho rázne odmietol. Teda pokúšenie sa máme snažiť aj my ihneď a rázne odmietnuť. Urobiť to tak, ako to robievame vtedy, keď sme zaujatí nejakou dôležitou prácou a niekto nás pri nej vyruší; my mu odvrkame: „Daj mi pokoj...“ Takýmto strohým odmietnutím býva celá vec stručne vybavená. A tak rovnako, ako sa správame k ľuďom, ktorí nás nemiestne obťažujú, tak isto sa máme chovať aj k pokúšaniu zlým duchom.

Otcovia aj tu vyvinuli metódu, ako „odporovať“ zlým myšlienkam. Ježiš im opäť slúžil ako vzor. Keď satan navrhoval Ježišovi, aby premenil kamene na chleby, Ježiš mu odporoval slovom Písma Starého zákona: „Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ (Podobne je to v ostatných dvoch pokúšeniach Pána.) Konkrétne to v našom živote znamená toto: Ak sme pokúšaní zlými myšlienkami máme sa brániť nejakým primeraným textom Písma – a tento text Písma vmietať pokúšiteľovi do tváre so všetkou vierou a odvahou. Iste že to predpokladá znalosť Písma. Ale môžeme tiež použiť nejaké príslovia, ľudové múdrosti a pod.

Keď som bol na Orave, tam mi jedna pani povedala, akú metódu odporovania používa ona, keď ma myšlienku strachu – a to z toho, že sa splní zlý sen, ktorý sa jej v noci sníval. Ako to robila? Keď jej úzkostlivá myšlienka neustále navrávala: „Tvoj zlý sen sa ti splní!“ ona pokúšiteľovi odpovedala: „Tento zlý sen sa splní, ak sa zmení meno Panny Márie. Ale pretože meno Panny Márie sa nikdy nezmení, preto sa ani tento zlý sen nesplní.“ To povedala a úzkosť bola preč.

Denne sme pokúšaní zlými myšlienkami. Nenechajme sa zlými myšlienkami zaplaviť, lebo oni sú ako infekcia, ako bacily, ktoré keď vpustíme do srdca, spôsobia chorobný proces. Bojujme proti nim už v zárodku. Ako na to, to sme si v skratke ukázali.

*Ty, vystavaný ako mesto,
ktoré nás spája vospolok.
Do teba prichádzajú kmene,
kmene Hospodinove,
lebo je zákon pre Izrael
osláviť meno Pánovo.
Tam stoja súdne stolice,
stolice domu Dávidovho.*

*O mier proste pre Jeruzalem!
Nech žijú bezpečne ti,
čo ťa milujú!
Nech sídli pokoj
v tvojich hradbách,
bezpečnosť v tvojich palácoch!
Ja kvôli svojim priateľom
a bratom
hovorím: pokoj ti bud!
Pre Boží dom, dom Hospodinov,
žiadam si blaho pre teba.*

*Ku tebe dvíham oči, Bože môj,
čo na nebesiach bývaš.
Tak ako sluha upriamuje zrak
na ruku svojho pána
a oči slúžok upreté sú
na dlaniach paniných,
na našom Bohu
spočívaj náš pohľad,
dokiaľ sa nezmluje nad nami.*

*Zmiluj sa, Pane, nad nami!
Pretože potupy sme plní.
Presýtená je naša duša
výsmechom zlovoľných
a pyšných útlakom.*

Napísané je...

(Lk 4, 1-13)

Duch ho vodil štyridsať dní po púšti a diabol ho pokúšal.... A keď sa skončili, vyhladol. Tu mu diabol povedal... „Napísané je: Nielen z chleba žije človek...“ Keď diabol skončil všetko pokúšanie, na čas od neho odišiel.

Aj Ježiš prijatím ľudskej prirodzenosti zakúsil, že práve v období najkrajších duchovných zážitkov, odovzdanosti a rozmachu prichádza púšť a pokušenia, tvrdý boj dobra a zla. Kde sa aktivizuje duch, zosilňuje svoje aktivity aj diabol. Ale je zaujímavé, že do pustatiny a do týchto zápasov viedol Ježiša Duch Svätý, ktorý pri krste osobitným spôsobom prenikol jeho ľudskú prirodzenosť. Odchod do púšte a štyridsaťdňový pôst znamenal pustiť sa do tohto zápasu radikálne a s plným nasadením. Pokušenie je podmienkou slobody a príležitosťou potvrdiť a posilniť oddanosť Bohu. Opis jednotlivých Ježišových pokušení vyjadruje rafinovanosť tohto zápasu, zvädzania na zlo pod zdaním dobra. Ale ukazuje aj moc Svätého písma, ktoré konkrétnymi pravdami odhaľuje skrytú lož a ukazuje správnu cestu. Biblické slovo pôsobí už tým, že kde zaznieva Boží hlas, diabol prichádza o svoj priestor. Zvlášť keď sa cez staré trhliny tlačia nové pokušenia nezostáva iné ako otvoriť Písmo, začať čítať a držiac sa ho ako záchranej vesty do noci viery opakovane volať:

„Ale je napísané...!“

Mons. Marián Gavenda „Jednohubky“

Dnes je zbierka na charitu.

Po druhej sv. omši je stretnutie rodičov prvoprijímajúcich detí. (o 11:30hod.)

Popoludní: 13:30 krížová cesta

14:00 pobožnosť k Lurdskej Panne Márii (prosím, prineste si sviece)

Jarné kántrové dni: Slávime v stredu, piatok a v sobotu. Obsah dní: príprava na pokánie a na sviatosť zmierenia a čínorodú lásku k blížnemu.

My budeme sláviť v piatok. Formulár sv. omše: za dar lásky

Biblická olympiád : Ľubovoľne vytvorené trojčlenné družstvá bez obmedzenia veku pozývame zúčastniť sa diecéznej súťaže s názvom Biblia pre všetkých, v ktorej je cieľom nielen vyhrať, ale najmä prehliť sa v poznaní a v láske k Svätému písmu. Tohtoročnou témou je Evanjelium podľa Lukáša. Povzbudzujeme rodinné či kamarátske tímy k účasti. Prihláška je v sakristii.

Všetky potrebné informácie sú aj na stránke www.dku.abu-bratislava.sk.

Pod trestom smrti

Ak sa u niekoho našla Kniha zmluvy alebo ak sa niekto správal podľa zákona, bol potrestaný smrťou podľa kráľovského nariadenia (1 Mach 1, 60).

Prenasledovanie pravoverných Židov, doložené v Prvej knihe Machabejcov, bolo príšerne kruté, ale odohralo sa dávno - dve storočia pred Kristom, za vlády zloducha, sýrskeho kráľa Antiocha IV. My žijeme v inej dobe, máme demokraciu, takže nám nič podobné nehrozí. Nehrozí?

Pane,

prosím ťa o nadľudskú silu pre kresťanov v Afganistane a všade inde, kde je viera v teba trestaná smrťou. Radujem sa z náboženskej slobody v našej krajine, ale trochu sa obávam demokracie. V nej si nadpolovičná väčšina môže zvoliť i šialeného „Antiocha IV.“, schopného v rámci globalizácie uzákoniť jediné náboženstvo. Počula som, že vraj len tak sa dá zaistiť celosvetový mier. Stačí, aby kresťania uznali, že si len jedným z prorokov, a je to. Lenže ty nie si jedným z prorokov. Si Boží Syn a náš Spasiteľ! Z toho nemožno zľaviť ani pod hrozbou trestu smrti. Prosím, daj všetkým kresťanom v skúškach potrebnú silu a odvahu.

Marie Svatošová „Tykadlom viery“

Sväté omše v 1. Pôstnom týždni - (C)

15.II. pondelok

17:00 Za Ľ Cypriána a Máriu Macákových a ich rodičov

16.II. utorok

17:00 Za Ľ Julianu Krajčirovú (1. výročie smrti)

17.II. streda

17:30 Za Ľ Milana Dusíka a rodičov Dusíkových a Dufekových

18.II. štvrtok

17:00 Na úmysel

19.II. piatok

17:00 Poďakovanie a prosba o Božie požehnanie

20.II. sobota

08:00 Za zdravie a Božiu pomoc pre rodinu (R.)

Upratovanie kostola č.d. 229 - 253

21.II. 2.Pôstna nedeľa - C

08:00 Za Ľ Teofila Jurčoviča a rodičov

Lektori: Vráblová M., Macáková E.

10:30 Za farníkov

Lektori: Pešková E., Radakovičová J.

13:30 Pobožnosť Krížovej cesty

14:00 Pobožnosť k Lurdskej Panne Márii

Liturgický kalendár

15.II. pondelok Sv.Faustín a Jovita, mučeníci

16.II. utorok Sv. Juliana, panna

17.II. streda Sedem sv.zakladateľov Rehole služobníkov Panny Márie

18.II. štvrtok Bl. Fra Angelico, kňaz

19.II. piatok Sv. Mansfét, biskup

20.II. sobota Sv. Euleter, biskup

Skutky telesného milosrdenstva

6. Navštevovať väzňov

Ježiš na vlastnej koži zažil skúsenosť prenasledovaných ľudskou „spravodlivosťou“ až do takej miery, že ho popravili, hoci bol nevinný. Zakúsil strach z represálií a zatknutia, potrebu utiecť, zadržanie, väznenie, súdny proces, výsmechy väzenských strážcov, mučenie a takú úzkosť, že potil krv. A na vrchole celej tejto drámy dokázal nájsť slová útechy pre lotra, ktorý bol spolu s ním ukrižovaný: „Dnes budeš so mnou v raji.“

Kresťanská múdrosť

„Po všetkom, čo sa stalo Ježišovi,“ hovorí Hugues Lammenais, „keď si pomyslím, že človek súdi iného človeka, behajú mi zimomriavky.“

Skúsenosť pamätá veľa nespravodlivej „spravodlivosti“. „Spravodlivosť tohto sveta je pavučina, ktorá zachytáva mušky a vtáky necháva preletieť,“ vravel Aristoteles. Väzenie je však neraz i zaslúžené. Zrejme si to myslí aj Mark Twain, keď s istou dávkou humoru hovorí: „Žiaľ, keď človek vchádza do väznice, zistí, že aj tam sú lotri, ako všade.“

Jedno porekadlo vraví: „Väznice nie sú pekné.“ A je to zjavne tak. Nech sú aspoň milosrdne spravované. „Zákon musí byť prísny, ľudia zhovievaví,“ upozorňoval Luc Vauvenargues. Väznice majú slúžiť na nápravu a polepšenie trestaných, častejšie však platí príslovie: „Väzenie a galeje nechajú človeka takým, aký bol.“ Ak teda nie aj horším.

Navštevovanie väzňov a starostlivosť o nich je teda ozajstný skutok milosrdenstva, ku ktorému vyzýval už Pavol v Liste Hebrejom: „Pamätajte na väzňov, akoby ste boli s nimi uväznení...“ (Hebr 13, 3).

Podnety na zamyslenie

Spoločnosť zakračuje proti tomu, kto neoprávnene používa prostriedky nutné na vlastnú obranu alebo ochranu svojich morálnych hodnôt, a má na to právo. Nesmie však nikdy zabudnúť, že v každom vinníkovi je ľudská bytosť, ktorá má byť spasená, a že v každej osobnej vine je vždy aj časť kolektívnej viny. Aj vo väzení dobro premáha zlo. Tresty degradujúce, ponížujúce a ničiace človeka sa nahrádzajú trestami výchovného charakteru.

Ježiš nám prišiel vnuknúť ľudskejšiu spravodlivosť, inšpirovanú milosrdenstvom, a pripomína nám, že definitívnu spravodlivosťou nie je tá ľudská, ale jedine spravodlivosť Boha milosrdenstva.

Z tohto pohľadu sa navštevovanie väzňov môže stať účinným zásahom potrebným pre dobro jednotlivca, a teda aj konkrétnou morálnou povinnosťou kresťana.

Dobre to vedel svätý Vincent de Paul, svätec galejí, ktorý svoju skúsenosť opisuje týmito slovami: „Aj trestanci, s ktorými som strávil veľa času, sa dajú získať pre dobré veci len dobrotou. Keď sa stalo, že som k nim prehovoril tvrdo, vždy som tým kazil vlastné dielo, ale keď som ich chválil za ich odovzdanosť, utešoval ich v utrpeniach a pobožkal im okovy, keď som tíšil ich bolesti,tedy ma počúvali, oslavovali Boha a dali sa na dobrú cestu.“

Dnes

Trestný poriadok v Taliansku (aj v celej Európe, pozn. redakcie) vychováva k „účasti súkromných osôb, verejných i súkromných inštitúcií na reedukácii“ väzňov v perspektíve ich opätovného zaradenia do spoločnosti. Za presne určených podmienok sa udeľujú povolenia na túto činnosť, mnohí kresťania sa stávajú dobrovoľníkmi, sústavne pracujú medzi väzňami a dosahujú dobré výsledky.

No nie je to vždy ľahké, dokonca ani pre biskupov. Kardinál Ballestrero rozprával: „Predstavil som sa vo väznici ako biskup a pýtali odo mňa doklady, trvali na prehliadke auta, na ktorom som prišiel, aby sa uistili, že nenesiem zbrane alebo drogy. Biskup!“

Určité aktivity pre väzňov by mala vyvíjať každá farnosť, napríklad mať zoznam vlastných farníkov vo výkone trestu, prejavovať im láskavé gestá, dať najavo pochopenie kresťanského spoločenstva...

Enzo Bianco „Čokoľvek ste neurobili“

Pokoj vám!

Spomínate si, pani, ako to bolo kedysi? Kostol býval plný ľudí. Na Božie telo bol vyzdobený, plný briezok... No a čo ešte tie procesie a púte, družičky... Toľko družičiek tu bývalo! No áno, kde sú tie časy! Tá dnešná doba, to už vôbec...

A tak nostalgicky spomíname a nariekame. Niekedy nadávame na pomery, inokedy sa zase strachujeme. Bojíme sa, ako to pôjde ďalej, keď je v kostole stále menej ľudí a keď už na Božie telo nechodí procesia po námestí.

Keď učeníci sedeli po ukrižovaní Ježiša za zavretými dverami, zo strachu pred Židmi, asi celú dobu nemlčali. Možno tiež spomínali - spomínali, aké to bolo krásne, keď ešte chodili s Pánom po Galilei a Judsku. Ako uzdravoval chorých, rozmnožoval chlieb, oni mu robili asistentov, počúvali jeho kázanie, robili mu „ochranku“ pred obťažujúcimi ľuďmi... Vyzeralo to, že už nič nie je a nebude, ako bývalo!

A ako sa tak vzájomne strachovali, stál Pán medzi nimi a povedal im: *Pokoj vám!*... On sám vstúpil do ich strachu, do ich obáv a uzavretosti. A veci zdanlivo beznádejné premenil v niečo nové a úplne netušené. Živý a vzkriesený Kristus môže premeniť aj to, čo je ľudsky beznádejné.

Vojtěch Kodet O.Carm „Hľadám tvoju tvár“

„Jemnou iróniou o „spravodlivých, ktorí pokánia nepotrebujú“ nás dnes Ježiš testuje. Ak sa k nim priradíme, najviac potrebujeme obrátenie.“

„Nazaretčania najprv obdivovali Ježiša, potom ho chceli zabiť. Lebo nezniesli, že práve DNES by mali uveriť naliehavej Božej prítomnosti.“

„V zozname apoštolov je prvý aj posledný zradca: Peter aj Judáš. No Peter dokázal zaplakať, preto sa stal skálou, ktorej pevnosť je z Boha.“

Mons. Jozef Hal'ko, biskup

6. prikázanie

Nescudzoložiť

Obnova manželstva a rodiny

V Knihe Genezis je napísané: „A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril... A povedal im:... Naplňte zem!“ (porov. Gn 1, 27-28)

Tu padlo slovo o poslaní muža a ženy a o zmysle ich spoločného života. O niečo ďalej sa v Knihe Genezis hovorí ešte viac: „Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej manželke a budú jedným telom“ (Gn 2, 24).

Tu bol a je vyjadrený zmysel toho, že človek bol utvorený „na Boží obraz“, a to ako „muž a žena“. Tu je vyjadrený zmysel. Zmysel neutvárame my - je daný. Zmysel je niečo, čo nás predchádza, čo nás nesie, čo presahuje naše vlastné myšlienky a objavy a má silu hýbať našim životom. Zmysel nie je našim produktom. Je nad nami a zaväzuje nás. Ľudia objavujú zmysel jednotlivostí, ale pýtajú sa aj na zmysel celku života. Platné a záväzné nie je to, čo ľudia v tejto veci vynachádzajú, ale iba to, čo v človekovi ako stvorené nachádzajú a objavujú. Tak môžu zmysluplne prežívať svoj život. Ak majú byť muž a žena v manželstve jedno, je to možné len vo vzájomnej láske. Láska je preto veľká a posvätná vec. Lásku nemožno ani vyrábať, ani predávať, ani kupovať. Dostávame ju, ani nevieme ako - ako dar: Prichádza, naplňa nás a obohacuje.

Ľudská láska obsahuje vždy akýsi nárok na večnosť. Láska je protiklad smrti, ako kedysi povedal francúzsky filozof Gabriel Marcel. Táto láska sa iba vtedy mení z prísľubu na postihnuteľnú realitu, keď je láskou dávajúcou, ktorá ponúka čosi trvalé, ktorá ponúka večnosť. Marcel sa domnieval, že povedať človeku „milujem ťa“ znamená: vzpieram sa uznať tvoj zánik, tvoju smrť. Očakávam čosi trvalé.

Ľudská láska sama osebe je, pravda, nesplniteľným prísľubom. Chce a sľubuje nekonečnosť, a pritom môže dať iba konečnosť. Ale na druhej strane vie, že tento sľub nie je nezmyselný a protirečivý, a teda ani ničivý, lebo v nej napokon predsa len akosi žije nekonečno. Láska je aj z čisto ľudského hľadiska naozaj tým, čo túžobne vyzeráme a pre čo žijeme. Ak je opravdivá a hlboká, z jej vlastných rozmerov vyplýva, že v sebe prechováva výhľad na Boha a čakanie na Boha.

Muž a žena sú stvorení „na Boží obraz a na Božiu podobu“ pre vzájomnú lásku v trvalom zväzku manželstva, ktoré sa rozrastá na rodinu - otca, matky a detí. V tomto pohľade erotika, ba priamo sexualita nie sú nejakou vedľajšou témou kresťanského bytia. A istotne nie sú ani ničím, čo by sa vyčerpalo len teológiou hriechu a pokánia. V prvom rade ide o hodnotu pozitívnu, ktorá má veľké poslanie. No práve preto ju ako posvätnú máme nevyhnutne chrániť. Svätynou, jedinou svätynou lásky medzi mužom a ženou, až po jej ľudsky najhlbšie naplnenie, je trvalé manželstvo. V ňom má aj pohlavný život zabezpečenú svoju prirodzenú úlohu a završovanie. Má byť spojivom dvoch bytostí v láske a má zabezpečiť budúce pokoleniu život dôstojný človeka - život rodiny v láske.

V manželskom darovaní prichádzajú manželia do najväčšej blízkosti Stvoriteľa a tým k splňaniu svojej najvyššej úlohy a poslania. Zúčastňujú sa na naplňaní a realizácii zdrojov života. Každý človek je Božím stvorením - a zároveň je aj dieťaťom svojich rodičov. Preto jestvuje istý vzájomný prienik medzi Božím stvoriteľstvom a ľudským darovaním života synovi či dcére. Deti patria rodičom, a zároveň im celkom nepatria. Pochádzajú z nich, a zároveň z nich celkom nepochádzajú. Je medzi nimi Boh. Z toho vzniká vedomie, že deti sú čosi posvätné, že je čosi posvätné smieť dávať život, a tým prebrať zodpovednosť za nového človeka. Pre toto všetko musela Cirkev rozvinúť pravdu a náuku o tom, čím sú manželia poverení a čo dostali v Desatore ako základnú úlohu. Toto veľké, hlboké a posvätné vedomie musí Cirkev ustavične vnášať do ľudského života manželov, rodín a národov.

Úloha, ktorú má človek zvládnuť svojou pohlavnosťou

ako muž a žena, nie je teda len otázkou sexu. Je to úloha celej osobnosti a celého života. Plniť poslanie ako muž a žena, to prekračuje čisto telesnú oblasť - ide o poslanie celej osobnosti a o poslanie v spoločenstve. U zvierat je pohlavnosť čisto biologickou funkciou. U človeka má aj duchovné poslanie - v manželskom spoločenstve lásky rozvíjajú rodinu. Pohlavnosť človeka, to, že človek je muž a žena, je čosi posvätné.

Prečo sú niektoré veci dovolené len a až v manželstve? Preto, lebo až tu splňajú svoju úlohu - spoločný život so všetkými jeho silami a cieľmi. Aj iné veci sú dovolené až od určitej chvíle a po splnení určitých požiadaviek. Bohoslovec nemôže sadnúť a sponedať - nemá ešte moc. Medik nemôže vziať skalpel a operovať. Muž nemôže sadnúť za volant - ak nemá preukaz. Isté veci v živote môže robiť len ten, kto má poverenie a moc. Právo, poverenie a moc na pohlavný život dostáva človek pred svedomím, pred Ľudmi i pred Bohom platným manželstvom. Pohlavná sila je tvorivý dar, ktorý povoláva človeka do služieb stvoriteľských, aby pomáhala vzbudzovať a udržiavať život človeka na zemi. Je to tvorivý dar, na ktorom spočíva Božie požehnanie. „Chodte a množte sa!“ (porov. Gn 1, 22) - zaznelo poverenie. Táto sila je aj vykupiteľský dar, lebo Ježiš do neho vložil sviatosťnú milosť (pozri Ef 5, 32). A je to dar nebies, lebo otec a matka si majú zrodením a výchovou detí zaslúžiť večnosť (pozri 1 Tim 1, 15). Pre veriaceho človeka nie je preto zakázané poznať jasne sexuálne problémy. Hlbokú ženskosť a materskosť i mužnosť a otcovstvo potrebujú poznať ešte i tí, ktorí sa z dobrých dôvodov zriekajú manželstva a detí. Ináč by sa ženská činnosť stala chladnou a nematerinskou, a činnosť muža bezmocnou a možno i bezduchou.

Aj deti učíme už od mala hľadiť na tieto veci s úctou a posvätné. Nemali by sme mnoho zakazovať a najmä deti nestrašme. Dieťa, ktoré verí, ktoré sa rado modlí, ktoré sme naučili pracovať, odriekať sa, ktoré má úctu k sebe, ktoré sa necíti dobre v zlej spoločnosti, ktoré je vychované k rozvahe a ušľachtilosti - také dieťa sa nestráti ani v zápase so sexuálnymi problémami. Sv. Pavol to vyjadril: „Žíte duchovne, a nebudete spĺňať žiadosti tela“ (Gal 5, 16).

V manželstve sa naplňa aj túžba po úplnom zblížení dvoch bytostí, muža a ženy v láske. Keď manželia neopustia cesty prírody a jej posvätných zákonov, niet nad ich túžbami, nad ich láskou a nad ich vzájomným darovaním ani tône nesprávnosti. Boh sám im pripravil a dopriava silné spojivo vzájomného darovania - a stávajú sa otcom a matkou, uprostred sviatosťného manželstva.

Manželja však musia vedieť, že telesné spoločenstvo je im zverené ako dvojsečný meč. Môžu si ním kliesniť cestu cez ťažkosti života. Ale mohli by si aj navzájom spustošiť život. Ak bude ich pravá láska vzrastať, stane sa im sviatkom to, čo je pre iných močiarom. A pretože sviatky sú sviatkami, prídu aj sami na myšlienku istej múdrej zdržanlivosti a múdrej umiernenosti. A vtedy ich láska bude aj silou pre ich obety. A bude silou ich vernosti.

Uvážlivý muž mohol preto napísať, že len manželstvo včleňuje ľudskú silu pohlavnosti do uceleného ľudského bytia a až to jej dáva ľudskú dôstojnosť a veľkosť. To je aj jadrom šiesteho príkazu v súlade s Božím projektom človeka. Nie nejaké plytké príležitostné kontakty, ale v rámci súhlasu dvoch ľudí, ktorý v manželstve vyslovuje vážne a rozhodné „áno“ aj svojim deťom. Iba v manželstve zmyslové zduchovnie a duch nadobúda aj zmyslovú podobu. Je to zväzok v láske a vernosti, ktorý zahŕňa aj vzájomnú starostlivosť, aj pripravenosť do budúcnosti a realizuje ľudskosť. Tým je vyjadrená prapôvodná tvár človeka „na obraz Boží“ ako muža a ženy. Tá si vyžaduje trvalé vzájomné väzby života. Najprv sa odovzdávajú sami sebe, potom sa dávajú aj svojim deťom, aby aj ich voviedli do ľudskosti, obetavosti a do života lásky. Tam, kde sa rodinný život vydarí, tam ľudskosť rastie a dozrieva a deti majú pred sebou budúcnosť. Tam, kde sa rozvod stal takmer bežnou vecou, doplácajú naň predovšetkým deti a rozpadá sa nielen prítomnosť, ale i budúcnosť. **Pevná rodina je to najcennejšie a najväčšie, čo naše národy majú.**

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku